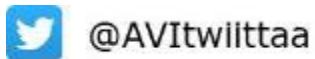

Egenkontrollen på vårdsområdena

Nina Siro-Södergård

Ledande överinspektör för socialvården
Sydvästra Finlands regionförvaltningsverk

Vad är egenkontroll?

- Egenkontroll är en **lagstadgad skyldighet** att utöva kontroll över den egna verksamheten
- Handlar om att säkerställa att **lagar och regler efterlevs** och att verksamheten ständigt **utvärderas** och **utvecklas** ur klientens/ patientens synvinkel
- Egenkontrollen baserar sig på
 - att serviceproducenten känner till klientens lagstadgade rättigheter och definerar verksamhetens **kvalitetskriterier**
 - att verksamhetens **risker identifieras**
 - att man **förebygger** att riskerna realiserar
 - att man systematiskt och snabbt **reagerar** på observerade kritiska arbetsmoment/ omständigheter, som kräver förbättring

Viktigt att tänka på är att...

- **Egenkontrollen är den mest effektiva formen av tillsyn**
 - Det är arrangören och/eller producenten av servicen, som själv har de snabbaste och mest effektiva möjligheterna att reagera på brister och att korrigeras dem
 - Myndighetstillsynens uppgift är att främja och säkerställa att egenkontroll utförs och att ingripa då egenkontrollen inte är tillräcklig

Olika aspekter av egenkontroll

- Arbetstagarens egenkontroll; **varje anställd** bör agera på ett sådant sätt att klient- och patientsäkerheten inte äventyras och anmäla om eventuella brister i verksamheten
 - I socialvårdslagens 48 § stadgas om personalens anmälningsskyldighet angående missförhållanden i verksamheten
- Serviceproducentens egenkontroll; skyldighet att uppgöra skriftliga **planer för egenkontroll** för sina verksamhetsenheter
 - Denna skyldighet är oförändrad; stadganden om egenkontrollplaner finns i flera olika lagar
- Vårdsområdets egenkontroll; gäller förutom produktionen **också ordnandet** av tjänster

Stadganden om egenkontrollplaner

SOCIALVÅRD:

- Lagen om privat socialservice 6 §
- Äldreomsorgslagen 23 §
- Socialvårdslagen 47 §
- Valviras föreskrift (1/2014) om innehåll, uppgörande och uppföljning av planen för egenkontroll
 - Modellblankett på Valviras hemsida

HÄLSOVÅRD:

- Lagen om privat hälsovård 6 §
 - då fler än ett verksamhetsställe
- Valviras föreskrift (2/2012) om innehållet och upprättandet av planer för egenkontroll
 - Modellblankett på Valviras hemsida
- Hälso- och sjukvårdslagen 8 §
 - plan för kvalitetsledningen och för hur patientsäkerheten tillgodoses = patientsäkerhetsplan
- SHM:s förordning om uppgörande av patientsäkerhetsplan

“

Egenkontroll i den sk. ordnandelagen (612/2021)

Regionförvaltningsverket

40 § Välfrdsområdenas och de privata tjänsteproducenternas egenkontroll

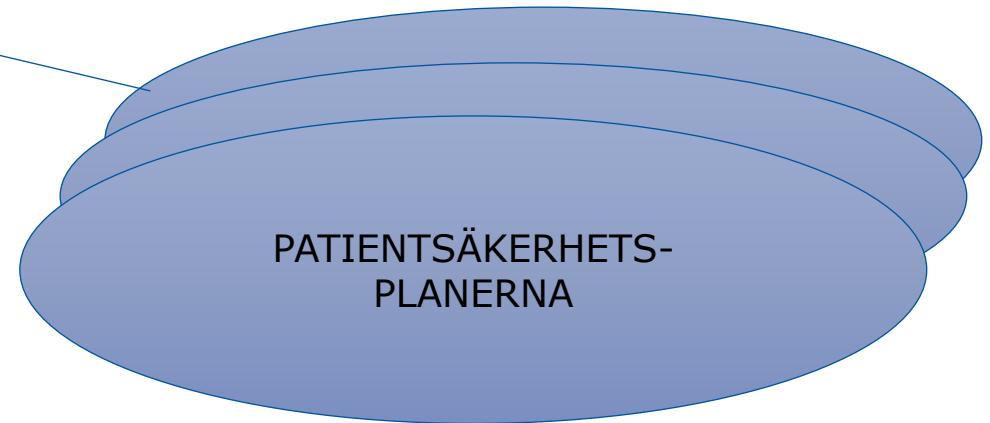
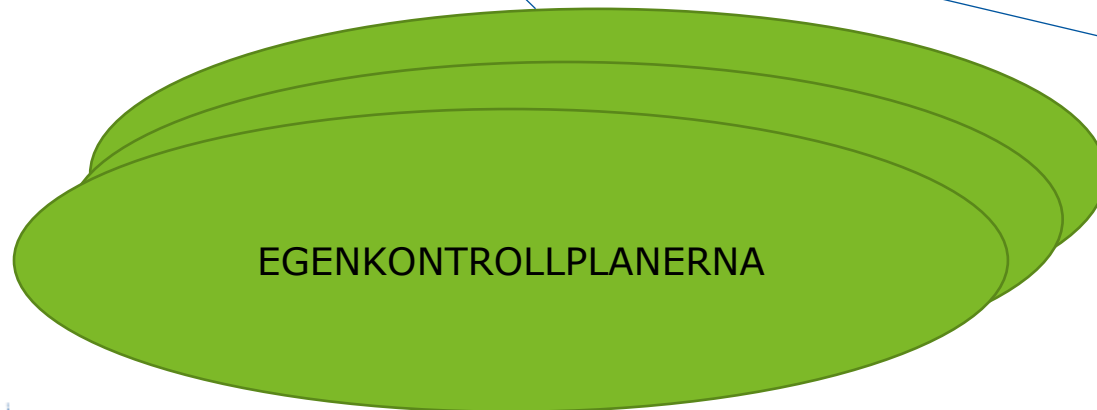
- Välfrdsområdena och de privata tjänsteproducenterna **ska genom egenkontroll säkerställa** att uppgifterna sköts **lagenligt** och att ingångna **avtal iakttas**
--→ en **aktiv handlingsförpliktelse!**
- Egenkontrollen gällande uppgifter och tjänster ska genomföras som **en del av** ordnandet och produktionen av dem
- Välfrdsområdena och de privata tjänsteproducenterna ska utarbeta ett **program för egenkontroll** gällande de uppgifter och tjänster som de ansvarar för

VFO:s PROGRAM FÖR EGENKONTROLL:

- Hur man säkerställer och övervakar att
 - uppgifterna sköts på ett lagenligt sätt
 - ingångna avtal iakttas
 - det finns tillgång till tjänster
 - tjänsterna är säkra, kontinuerliga och av god kvalitet
 - klienternas jämlikhet beaktas
- + hur observerade brister åtgärdas

← RP 241/2020:

*”Ett nytt, **mer omfattande instrument**, som sammanställer tidigare planer och bildar den helhet genom vilken verksamhetens lagenlighet och säkerhet aktivt tryggas som en del av ledningen, planeringen och den dagliga verksamheten.”*

Regionförvaltningsverket

“

Uppföljning och offentlighet

Regionförvaltningsverket

40 § 3 mom:

“**Programmet för egenkontroll** samt **iakttagelser** som baserar sig på uppföljningen av programmet och **åtgärder** som baserar sig på iakttagelserna **ska offentliggöras i det allmänna datanätet** och på andra sätt som främjar deras offentlighet.”

- Kan vara framlagt också på t ex välfärdsområdets anslagstavla
- Syftet är att förbättra klienternas, patienternas och de anhörigas tillgång till information
- Det ska framgå också **hur man agerar** i situationer där tjänster inte kan tillhandahållas i enlighet med de målsättningar som ställts upp eller där klient- och patientsäkerheten hotar att äventyras

40 § 4-5 mom:

- Genom social- och hälsovårdsministeriets **förordning** kan utfärdas närmare bestämmelser om det allmänna innehållet i och utarbetandet av egenkontrollprogrammet
- Valvira får ge **föreskrifter** om det närmare innehållet i egenkontrollprogrammet och om uppföljningen av dess genomförande

----> dessa ges troligen först efter att tillsynslagen godkänts, 2024?

- Enligt 1 § i den sk. införandelagen (616/2021) bör "planer och beslut" som hänger samman med de uppgifter som nämns i ordnandelagens 40 § vara **godkända 31.12.2022**

----> programmet för egenkontroll ska vara godkänt senast 31.12.2022

Sammanfattning

- VFO har en **skyldighet att utföra egenkontroll**, både vad gäller ordnandet och produktionen av tjänsterna
- **Egenkontrollprogrammet** är ett nytt dokument, som både välfärdsområdet och de privata serviceproducenterna ska utarbeta
- På verksamhetsnivå uppgörs dessutom **egenkontrollplaner/ patientsäkerhetsplaner**, som ska ingå i programmet för egenkontroll
- Egenkontrollprogrammet är ett **strategiskt instrument**, emedan egenkontrollplanen är ett **arbetsredskap i verksamhetsenhetens vardag**

Regionförvaltningsverket

Regionförvaltningsverket